

Ярмолинецька ЦБС
Ярмолинецька центральна районна бібліотека
Краєзнавчий відділ

ПРИРОДА ЯРМОЛИНЕЧЧИНИ

(флора та фауна)

сmt. Ярмолинці
2013 р.

Територія Ярмолинеччини – це при піднята рівнина , хоча на ній зустрічаються різні форми рельєфу: височини , широкі долини , стрімкі схили , окремі пагорби.

Рослинність району представлена лісостеповою рослинністю , з переважанням дерев'янисто-трав'янистих асоціацій. Серед трав'янистих видів переважають пирій повзучий , тонконіг звичайний та луговий , конюшина повзуча , подорожник , хвощ польовий , лобода біла , осока. Серед дерев'янистих видів поширеними є : дуб , граб , береза , вільха , сосна , ялина.

Ярмолинеччина багата на різноманітні корисні копалини : вапняки , суглинки , піски , деякі родовища крейди . Крім того в районі є поклади фосфоритів та глауконітів. Фосфорити вважають каменем родючості . Їх родовища розробляли переважно в першій половині ХХ століття. Глауконіти (зелені піски) – новий , маловідомий вид сировини. Можуть застосовуватись як добриво , компоненти для вироблення фарб , облицювальної плитки , цегли. Наш район має великі запаси глауконіту біля села Круті Броди.

Гідрографія району представлена багатьма річками , які відносяться до басейнів Дністра та Південного Бугу. Річки басейну Дністра : р. Тернава. Бере свій початок біля с. Томашівка , довжина 60 км., ширина 10-14 м. Студениця – витікає з джерела поблизу с. Ясенівка , довжина понад 80 км., ширина 9-12 м. Ушиця бере початок в сусідньому районі. Це головна водна артерія Ярмолинеччини.

Довжина її 120 км., ширина русла 10-12 м. Несе свої води коло сіл:

Сутківці , Боднарівка , Баранівка , Круті Броди , Вербка Мурована.

Її притока Ушка протікає навколо сіл Проскурівка , Корначівка.

Ще одна притока Ушиці р. Рутка довжина 17 км., протікає коло с. Нове Село. Річка Вовчок впадає в річку Вовк, яка є правою притокою Південного Бугу. Довжина 70 км., омиває села нашого району:

Жилинці , Скаржинці, Лехнівка, Перегінка, Іванківці.

Усі річки району мають змішаний тип живлення : навесні поповнюються талими снігами , влітку – дощами , взимку – підземними водами. Їх використовують для розведення риби , водоплавної птиці , водопостачання населених пунктів , тваринницьких ферм , промислових підприємств.

У річках і водоймах водяться карасі , коропи , щуки , соми , товстолобик , білий амур , лин , раки. З водоплавної птиці водяться крижні , чаплі , чирки , бекаси.

Природна флора Ярмолинеччини відзначається значними запасами сировини лікарських рослин , яких налічується понад 100 видів. Разом з тим багато рослин

знаходяться на межі знищення і тому занесенні до «Червоної книги України» . Серед них: молодило руське , цибуля ведмежа , ясенець білий, сон широколистий , підсніжник звичайний , ковила весняна , конвалія та ін..

В лісах Ярмолинецького краю водяться козулі , кабани , лосі , лисиці , зайці, куниці . Багато видів птахів – дятли , синиці , сойки , зяблики , горобці , ластівки, круки , ворони . В полях - жайворонки , в садах – солов`ї .

З метою забезпечення охорони та відтворення чисельності рідкісних видів тварин та птахів організовуються заказники. У заказнику «Тарасівський» Ярмолинецького держлісгоспу охороняється колонія сірої чаплі.

Природоохоронне законодавство ще не в повній мірі застосовується на практиці, але кожна свідома людина повинна бережно відноситись до природи, адже ми є її маленька часточка.

Література:

1. Природа Хмельниччини: потенціал , охорона , проблеми.
– Нетішин ,2002. – 210
2. Любчак О. Чарівне Поділля : краєзнавчі нариси. – Одеса ,
1990. – 88с.
3. Ковальчук С. Час схаменутися // Подільські вісті . – 2013.
– 7 лютого.
4. Ядуха В. Хмельниччина: минуле , сьогодення , майбутнє.
– Хмельницький ,2012. – 190 с.

*Розробила: Москаленко В. М.
Комп'ютерний набір: Посвистак А. Б.
Відповідальна за випуск: Гриб М. А.*